

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja, dne 5. novembra 1889.)

(Dalje.)

Deželni predsednik baron Winkler naglašá, da je moral slišati iz ust treh govornikov, ki so šolske stvari razpravljali, vrsto pritožeb. Poslanec Žitniku ne ugaja nauk na učiteljski, ker je večinoma nemški. No o tej zadevi bila je do l. 1881. vsa stvar še dosti slabša, kajti do istega časa je bil pouk celo v veronauku nemški in šele imenovanega leta se je vsa zadeva obrnila na bolje, kajti deželni šolski svet je uvidel, da tem potom ne gre in je odkazal, da se je pouk uredil na utrakvistični podlagi, ker je spoznal, da ljudski učitelji neso svoji nalogi kos, ako neso popolnoma zmožni slovenskega jezika. Priznati je, da je imela ta uredba veliko dobrega uspeha in deželni predsednik na glaša, da, ker vsako leto zahaja h končnim skušnjam v tem zavodu, vidi prav lepe uspehe, da obiskovalci res dobro napredujejo v nemškem in slovenskem jeziku. Prelitavši naloge mora izreči, da ga je posebno veselil napredek obiskovalcev tega zavoda v slovenskem jeziku. Gospod deželni predsednik ne dvomi, da se bode pričeti pouk na izobraževališči nadaljeval z najboljšim uspehom tudi v prihodnje. Ni dvoma, da bi se dalo razpravljati o premetih, kateri naj bi se še poučevali v slovenščini nadalje, a priznavati je vsekako, da je današnja podlaga na učiteljski zdrava in priporočna, da ostane vsaj še za nekaj časa. V poštev je jemati, da pripravniki prihajajo iz gimnazije in ti znajo nemški, če ne popolnoma, pa vendar toliko, da so jeziku pri pouku kos, in ker se je treba učitelju nadalje izobraževati, zato mu je gotovo znanje nemškega jezika koristno, dasi mu je znanje slovenskega neobhodno potrebno. Ljubljanska pripravnica je na dobrem glasu, kaj radi izbirajo šolska oblastva iz sosednih dežel učitelje in učiteljice z Ljubljanske pripravnice, zato misli deželni predsednik, naj bi ta zavod utrakvističen ostal. Nemško-pruski duh pa se ne širi nikakor iz izobraževalnice Ljubljanske. Poslanec Hribarju, katerega pritožbe so v ožji zvezi z istimi poslanca Žitnika, hoče deželni predsednik prej odgovorjati, nego poslanec

Stegnarju. Kar je poslanec Hribar govoril o nedostatnih odnošajih glede šolstva na Koroškem in Primorskem, ne treba njemu odgovarjati ali pa opravičevati. Vlada pozna razmere, zna kake so potrebe dotične dežele in po tem se ravna. Rekel je poslanec Hribar, da nemške ljudske šole za dečke in deklice ni bilo treba in to načelo je tudi v mestnem zastopu Ljubljanskem zastopal, češ nemških otrok za nemško šolo sploh ni tukaj. To se zdi deželnemu predsedniku čudno, kajti pri zadnjem številjenji naštel se je 6000 nemških stanovnikov v Ljubljani. Ti imajo gotovo nemške otroke, no in če jih imajo, potem njim gotovo tudi treba nemških šol in to v prvi vrsti ljudskih šol v Ljubljani. Da ni bil poslanec Hribar proti nemški mestni deški ljudski šoli v mestnem zboru, stvar bi danes stala vse drugače. Nemci v Ljubljani ne bi bili prisiljeni si sami pomagati. Ustanovili so si svojo šulferajnsko šolo, ki broji danes nad 300 učencev, s katero so gotovo dokazali, da žive tudi nemške rodbine v Ljubljani. Da je mesto ustanovilo o pravem času nemško deško šolo, ne bilo bi treba nemškega šulferajnske šole, torej je zgolj poslanec Hribar in mestni zastop zakrivil, da sploh obstoji. Poslanec Hribar sicer trdi, da ni potrebnega števila otrok za nemške ljudske šole v Ljubljani. Deželni predsednik pa misli, da ima vsak oče pravico izbrati si učni jezik, katere pravice on tudi poslancu Hribarju ne bi hotel kratiti, kajti ne dvomi, da bode dobro skrbel za to, da se bodo njegovi otroci tudi nemški naučili. V nemško mestno ljudsko šolo nikdo se ne sili, da bi svoje otroke pošiljal, ljudstvo samo pozna svojo potrebo, saj tarna marsikatera mati, naj bi znal njen sin vsaj malo nemški. Kar se tiče obligatnega pouka nemškega jezika na slovenskih ljudskih šolah, v kolikor se je uvel na istem zakonitem stališču, na katerem je stal deželni šolski svet kranjski, poslednji v dogovoru z dotično šolsko občino o njem odločuje, in to je bilo takrat, ko je bil ud c. kr. deželnega šolskega sveta kranjskega slavni dr. vitez Bleiweis. Takrat ni bilo nobenih pritožeb, ako so pa bile, takoj se je nemški obligatni pouk odstranil. Ravno letos je zahtevala šolska občina Leskovec, pravi deželni predsednik, naj se odpravi nemški pouk na istej šoli,

in takoj se je zahtevanju ustreglo. Dokler pa pritožbe ni, ostane uravnavana nemškega pouka na slovenskih šolah, kakor se je določilo. Opazilo se je od strani govornikov o tej razpravi tudi, da v ljudskih šolah nikakega pouka v nemščini treba ni. Tega mnenja ni deželni predsednik bar. Winkler. On meni, da je ta pouk koristen, kajti učenec, odhajajoč iz ljudske in prihajajoč v srednje šole, bode bolje napredoval, kakor brez vsega znanja nemškega jezika, isto tako če mu je zahajati v sosedne nemške dežele. Vrednost jezikoznanja se v obče priznava, kajti kaže se potreba, isto tako za nemški, kakor za slovenski pouk. Slovenskih učencev hodilo je v nemški pouk 1016, nemških pa 39. Da se dovoli 600 gld. za ta neobligaten pouk je umestno popolnoma. Nemški končujoč pravi bar. Winkler, da bode o resoluciji glede realke še dosti časa. Dotični govornik, poslanec Stegnar, je sam priznal, da so doslej učni uspehi na c. kr. višji realki dobri, deželno postavodajstvo moralo se bode baviti z zaželenimi premembami, vendar treba bode pri važnosti vse zadeve, da se ista natanko premišlja in potem stavijo primerni nasveti.

Vladni komisar, gosp. Hribar, opomni, da je v odsekih odgovarjal zmirom v istem jeziku, v katerem je bil vprašan od dotičnih članov odseka. Nikakor pa ni poklican poslanec Hribar njemu predpisavati jezika, v katerem je njemu govoriti. Kar se tiče uvedanja nemškega jezika na slovenske ljudske tri- in štirirazredne šole l. 1881., godilo se je to vse povsem pravilno, postavno.

Vprašali so se po dež. šolskem svetu okrajni šolski sveti, ti so vprašali krajne, in poslednji so se izrekli, mej njimi velika večina odločno (??) narodnih, za nemškega jezika pouk. Na podlagi teh izjav je dež. šolski svet sklenil, kako se uravna nemški pouk na ljudskih šolah. Govornik pravi, da on iz uradnega poslovanja vé, da je nemški jezik potreben kmetskemu prebivalstvu, kajti jako veliko jih gre kot rudokopi na Štirsko, Prusko, Wirtenberško itd. Njim gotovo ne škoduje. Učni načrti so se res pošiljali okrajnim šolskim svetom doslej zgolj v nemškem jeziku, a ko bode slovenski prevod gotov, dopsilje se tudi ta.

Poslanec dr. Schaffer se čudi, da se tudi

LISTEK

Prečastitemu, prevzvišenemu
gospodu

dr.-ju Mihaelu Napotniku

novemu knezoškofu Labodskemu

prilikoj njegove intronizacije

dne 17. novembra 1889.

Glasno in jasno povsod kraj Mure, kraj Drave,
kraj Save

Širi veselja se klic, óri se radosti jek!
Danes raduj se srčno, premili mi narod Slovenski,
Zemlja raduj se s teboj, s teboj raduj se nebó!
Danes spet novi pastir je stopil na prazno prestólje,
Čedo veliko ovčic sebi podložnih imá,
Mnogo ima jih, je res, a brižno bo čulo nad nami,
Mílo njegovo okó, blago njegovo srce.
Blago srce, človeku nakit največe je cene,
Ž njim je mogoče lehkó biti človeštvu v korist.

Ladji prostrani nalik je vladikovina njegóva,

V ladji smo potniki mi, on je pogumen krmar,
S krepko jo voljo vodeč, da pluje po burnem valovji,
Da se ogiblje vseh skal, kar jej sovražnik preti.

Sila jih mnogo preti, a ni se nam treba jih bati;
Veslar je v ladji krepák, silen in bister mu duh.
Ž njim bode kazal on tir, Slovincem v veselo

bodočnost;

Skraini sedaj je že čas, da veselí se Slovén.
Da veseli se ko drugi od njega srečnejši naródi,
Ki jim že davno poprej svetil prosvete je žar,
Grel jih omike je žar, ker žili v svobodi so zlati,
Ki se Slovincem je, oh, píčlo delila do zdaj.

Potnikom, ki so zašli po noči v nevarni nevihti,
Pravo pokaže spet pot mila jim mesečna luč.

Ti si prijazna nam luč, visoki pastir nam uzorni,
Srečno vodila nas bo Tvojega uma ostrósti.

Dolgo ohrani Te nam brezkončna dobrotá nebeška,
Brani sovražnih Te sil, čuvaj nadležnih Te bed!

Srečne, presrečne Ti daj vse ure, dni, mesece, leta,
Dókler ne bode končal žitja se Tvojega tek!

Vedno se širi krepkó ter veke in veke ostani,
Kar je Slovenstvu v korist Tvoje storilo peró.

Božidar Flegerič.

Samo za lovce.

Okolu desete ure na večer pripeljali smo se z gorenjskim vlakom nazaj v Ljubljano. Jaz še objokan. Zakaj? bom kasneje povedal. Posedli smo v čakujoče kočije in peljali se v mesto. Na mitnici je kočijaš ustavil in vesten služabnik je naju s prijateljem povprašal, ali kaj zadacava. Jaz sem svoje po pravici naznanil, prijatelj moj se mu je pa hudo nalagal, kajti naznanil je pač drugo žival, sluk pa samo jedno, dasiravno smo se nalašč radi sluk na Gorenjsko peljali in jih torej gotovo dosti postrelili. To ni prav, da se stražniki dajo kar z jedno besedo odpraviti. Prav bi bilo, da bi se že zjutraj nekoliko ljudi ogledali, posebno lovce, ako se jim zdi, jih tudi ustavljali in povpraševali, kam da gredo, kdaj da pridejo nazaj itd., da bi potem vračajoče vedeli ceniti in poiskati žival, katero je jeden ali drugi nameril zatajiti. Taki mali pogovori bi bili tudi prijazna sprememba za odhajajoče in prihajajoče lovce.

Jaz sem prijatelja radi tega okaral, da je sluke zamolčal, on se je pa kar otresel in se s tem tolažil in opravičeval, da je gospod „Infalibilis“, ki je bil tudi z nami, zajca kar direktno v

letos slovenski deželni poslanci pritožujejo o neizvršeni ravnopravnosti, ko so se obsipali, kakor govornik misli, v zadnjih letih s premnogimi koncesijami na jezikovnem polju in na polju učne uprave, s katerimi bi vsaj nekaj časa lahko bili zadovoljni. Mesto zadovoljstva zopet nove trjatve na učnem polju! Tu se kaže, kako napačno je vlada vse svoje ravnanje pogodila, ko hoče narodni stranki kolikor mogoče zadostiti s koncesijami. Vidi se, da so nove koncesije na narodnem polju zgolj vir le novih narodnih terjatev. Denašnji razgovor je bil jako poučljiv, kazal je, da so razne stranke slovenske večine deželnega zbora, kakor so si v raznih družih zadevah nasprotne, zmirom jedine, kadar gre proti nemštvu, ako gre zato, da se nemški jezik izrine s stališča, ki mu gre po njegovi važnosti in zgodovinski uravnavi v kranjski deželi. Poslanec Žitniku, ki je prevzel pripravnico v pretres, odgovarja, da je treba, da se priuči pri sedanjih uravnavah učiteljska vsaj dovoljno znanje nemškega jezika. „Slovenjenje“ tega zavoda pa bi uničilo smoter in izobraženi krogi v Kranjski gotovo ne žele, da bi pripravniki brez dovoljnega znanja nemškega jezika zapuščali ta zavod. Pripravnica pa je državni zavod in država ima prosto, kako ga hoče uravnati. Poslanec Žitnik je stavil velike zahteve do učiteljsstva, koliko bi imeli storiti za prebivalstvo, a gotovo misli, da naj bi velik del tega dela prevzeli njegovi tovariši duhovniki. O pruskonemškem duhu neče razpravljati; ako to služi narodni stranki za agitacijo, „neka bude“, da bi se pa ista uporabila proti njegovi nemški stranki nevredno bi se mu zdelo, na to odgovarjati le z jedno besedo. Občno poslovenjenje Ljublj. realke, se je tudi nasvetovalo. A ta zavod ni tak, da bi se s njim eksperimentovalo. Kakor je višja realka sedaj uravnana, je učni uspeh izvrsten, učitelji in učenci se dobro sporazumejo in le zato, da bi se otvorilo novo polje za jezikovne eksperimente, stavijo se dotične resolucije. Tožilo se je tudi o nemških ljudskih šolah, in da se pošiljajo otroci v šolo nemškega „šulfereina“. Kar se tiče stroškov za občino, zahvaliti se je vladi, ki je „schulfereinsko“ šolo zadrževala. Da je ista prej bila za javno proglašena, bi mestu ne bilo treba nemške ljudske šole ustanoviti. Da Nemci Ljubljanski nemajo nikakega zaupanja do nemških ljudskih šol, temu se pač ni čuditi, če so slišali denašnji govor jako uplivnega uda mestnega zastopa Ljubljanskega (poslanca Hribarja), katerega zastopu pristoji najvažnejši upliv na šole. Na glavo morali bi pasti Nemci Ljubljanski, ko bi nemškim ljudskim šolam kaj zaupali. Nemške ljudske šole pa so v Ljubljani jako potrebne. „Šulferanjska“ šola pričela je z 71 učenci, danes jih šteje 200; nemška otroška šola s 17, danes jih ima 120, nemška dekliška šola z 28, danes jih šteje do 200. To je jezik števil, neovrgljiv, tega treba ovažati, potem pa razpadejo vse deklamacije, da nemških šol v Ljubljani ni treba. Tudi po deželi pravi dr. Schaffer je veliko poželenje po nemškem pouku na ljudskih šolah. Rad bi predlagal, da se dotacija za pouk v nemškem jeziku na ljudskih šolah zviša od 600 gl. na 1000 gl. a to nima nikakega upanja, da bi se vsprejelo.

Ljubljano poslal, mesto da bi ga bil ustrelil in seboj peljal. Dasiravno trdnemu in potrebnemu spanja se mi je vender prav prilegla kupica čaja, katera mi je pri gostoljubnih ljudeh zadržala. To mi pa ni bilo po godu, da me je domov idočega prijatelj ustavil, hoteč, da bi mu bil vse zanimivosti dneva razkladal. Obljubil sem mu to pismo storiti in da se vseh prijateljev in znancev ob jednom odkrižam, napisal sem te vrstice.

Ko smo se zjutraj odpeljali, sijalo je solnce in ptički so peli po družih krajih obširnega sveta, nam so pa pretili črni oblaki in dvomili smo, bode mo li mogli sluke pokončati.

V Kranji smo vlak zapustili in posedli na voz, ki nas je odpeljal na lice mesta mimo Stermolskega gradu.

Pogled na ta grad me ni razveselil. Prvič, je gospodar taistega družih mislij kot njegov sosed in sorodnik istega imena, drugič, so pa strme strehe poslopja na novo prekrile in sedaj, ko je že jesen ves zaklad mnogovrstnih barv in naravnega kinča pospravila do tedaj, da ga sestrice pomlad zopet poišče in na dan spravi, je živo rudeča opeka po strehah neprijazen, oko žaleč pogled.

Čudil sem se, ko mi je prijatelj pravil, da je gospodar strehe lastnoročno prekrival in z vzviše-

Kaj je to, ako se uči od 50.000 slovenskih šolskih otrok le 1000 otrok neobligatnega nemškega pouka? Gotovo bi se istega učilo več, a treba poznati pritisk, ki zavira nemškega jezika pouk. (Škoda da ni res! Op. por.) Naj slovenski poslanci še toliko pridigujejo, v Kranjske se hoče v vseh krogih prebivalstva, da se uče otroci nemški. (Pač zgolj dr. Schaffer iznajdel! Op. por.)

Prvi občni zbor „Podpornega društva za slovenske velikošolce na Dunaji“

dne 9. novembra t. l.

(Konec.)

Za g. Jos. Ciperlom poroča blagajnik gospod Jak. Pukl sledeče: „Slavna gospoda! Čast mi je, da polagam danes prvi račun o društvu in o njega delovanju. Društvo naše lahko gleda s ponosom na svoje delovanje. Na Dunaji pristopilo je društvu mnogo odličnjakov slovenskih, in prvi ustanovki, prvi redni udje itd. pristopili so na Dunaji. Še le potem oglasila se je domovina, ki je tudi častno zastopana. Razdeljevalo se je, kolikor je le bilo mogoče, pri prvi odborovi seji delil se je jedino le odborov denar. Ustanovnikov šteje društvo osemnajst. Njih imena so: gospa Puklova, g. dr. Simončič, g. dr. Kenda, g. Plantan in njegova soproga, g. Poznik, g. Bavdek, g. Souvan, g. Peter Majer, g. Zelenik, slavna kmetška posojilnica okolice Ljubljanske, g. Volšek, g. Majdič, preuzvišeni vladika g. dr. Napotnik, slavna posojilnica na Vrhniki, gospod dr. Turner in g. Hren. — K ustanovni računal se je še: a) Donesek bratov Lenček z Blance in g. dr. Srnceca 15 gld., b) donesek društva Slovenije 17 gld., c) donesek gospe Murnikove 250 gld., d) donesek Loške čitalnice od prirejene veselice 32 gld., e) donesek g. Kotnika z Vrhnike 57 gld. 60 kr., f) donesek g. Hočevarja iz Velikih Lašč 22 gld. 23 kr., g) donesek gosp. Gregoriča iz Novega Mesta 23 gld. 97 kr. — Vsa ustanovna znaša tedaj 1317 gld. 80 kr.

Vseh udov je 134 z ustanovniki vred. Doneski rednih udov, dobrotnikov in podpornikov znašajo 581 gld. 30 kr. Podpore smo delili v 52 slučajih, a prošnji bilo je čez 60. Razdelilo se je 447 gld., ostaje tedaj za razdelitev še 134 gld. 30 kr. Stroški društveni znašajo 31 gld. 39 kr. Te plačali so odborniki iz lastnega denarja. — Ustanovna naložena je v dveh hranilnicah Dunajskih in sicer v prvi Dunajski 600 in drugo v „drugi Dunajski“. Razdeljevali smo: 2. decembra 1888 32 gld., 11. januarja 1889 30 gld., 5. februarja 51 gld., 10. marca 81 gld., 10. aprila 42 gld., 7. maja 54 gld., 1. junija 43 gld., 2. julija 7 gld., 1. novembra 102 gld. Prosilci so vsi poštenjaki. V dokaz, da delimo le vrednim je to, da kedar dobi kdo izmej njih kak zaslužek, ne prosi več podpore. Vsak je obljubil, da povrne vse društvu, kadar pride v boljše razmere.

Oba govora: blagajnikov in tajnikov vsprejela sta se z občno pohvalo.

Župnik nemškega viteškega reda preč. gospod Jančar izreka v imenu zbora zahvalo odboru za njegov trud in osobito g. predsedniku, tajniku in

negu kraja daleč na okrog kazal lep vzgled pridnosti in varčnosti. Da bode na spomlad lastnoročno še zidove zamazal in pobelil in da mu pri tem delu ne bode nihče drugi pomagal kot mlavar Dolfi in da bode sliko o tem prinesel „Brus“ po izvirni skici. Šele potem sem to verjel, ko mi je prijatelj zagotovil, da je to zvedel po svojem sedu, ki se piše za Kluna in se nikdar ne zlaže. Kako da smo streljali, koliko sluk smo spodili in koliko jih pobili, vsega tega ne bom razkladal, saj lovcu itak ne gre posebna vera in zakaj bi se zaman trudil.

Povedati pa moram, da smo se od početka in do konca prav dobro imeli, jaz sem se posebno radoval videč pred seboj prelepe meni do tega dneva neznane kraje.

Vselej je zame to lep prizor kadar se v nedeljo po maši ali po večernicah razhajajo ljudje po raznih potih proti svojemu domovju. Naprej teče in se zigrava mladež. Za njo pridejo dekleta, za dekleti fantje, kolikor se jih ni dekletom pridružilo. Očetje in matere so večidel tudi ločeni in hodijo bolj mirno za mladino. Stare žene in starčki močje se pa počasi pomičejo za drugimi, ne samo zaradi starosti, ampak tudi zato, kar si imajo največ pripovedovati in se pri posebno važnih točkah pogovora ustavljajo.

blagajniku. V znak svojega priznanja ustanejo vsi navzoči.

Gospod J. Navratil predlaga, da se voli za častnega uda preuzvišeni vladika Mariborski gospod dr. Napotnik. Z naudušenimi besedami omenja njega zasluge za naše društvo in za dijaštvo sploh, katero on podpira še v mnogih družih slučajih, Burni slava in živio! klici zadone po dvorani po tem nagovoru, in zbor pritrdi jednoglasno temu predlogu.

Gospod Pukl predlaga, da odbor izgotovi zahvalni pismi poverjenicam društva gospej Murnikovi in gospici Pajničevi. Tudi ta predlog vsprejme se jednoglasno.

O volitvi predsednika govori g. Pukl. On predlaga, da se izvoli „per acclamationem“ zopet dosedanji predsednik gosp. Navratil. Ocenja ga kot odličnega pisatelja in odličnega in uzornega rodoljuba. Zbor pritrdi jednoglasno temu nasvetu.

Prihodnja točka dnevnega reda glasila se je: Volitev novega odbora. K tej točki javi g. Ciperle, da ne prevzame več odborništv. Izid volitev je ta-le:

V odbor voljeni so gospodje: dr. Miroslav Ploj, koncipist pri finančni prokuraturi; dr. Fr. Simončič, skriptor na vseučilišni biblioteki; Jak. Pukl, odvetniški koncipijent in sodnijski tolmač; Ivan Luzar, računski revident pri južni železnici; dr. Peter Kresnik, docent na poljedeljski visoki šoli; Ivan Jereb, asistent pri finančnem ministerstvu; o. Fr. Čiček, kaplan pri minoritih; Jak. Urbanija, poštni oficijal. — Za namestnike volili so se gospodje: Fr. Oblak, poštni oficijal; Fr. Uršič, odvetniški koncipijent; Jos. Premeru, uradnik pri poštni hranilnici. — Pregledovalci računov so sledeči gospodje: Peter Hlačar, uradnik pri severo-zapadni železnici; Fr. Tomšič, inženir; Ant. Švaršnik, profesor. — Njih namestnika sta gospoda: Fr. Skedl, pristav I. reda pri c. in kr. mornarici; Žiga Sežun, pristav pri državnem računstvu.

S tem končan je bil občni zbor. Sledil mu je zabavni večer, pri katerem vrstile se je petje z napitnicami. Kot govornik oglašil se je prvi akademičnega društva „Slovenije“ predsednik g. Švajcar, ki je izrekel v imenu obdarovanih dijakov podpornemu društvu svojo najtoplejšo zahvalo. Slovensko podporno društvo meriti se zamore z enakimi nemškimi društvi, in kar se tiče podpor jih celo presega.

Gospod Pukl napil je gospodu Tomšiču, bratu prvega urednika „Slov. Naroda“. V svojem govoru omenja zaslug prerano umrlega urednika, ki je vestno rabil vse svoje moči v prid slovenske domovine in naroda slovenskega. Čast mu je, pozdraviti tu isto tako odličnega narodnjaka, njegovega brata kojega Bog živi mnoga leta.

Sledilo je še mnogo napitnic, v kojih so se proslavljali vsi oni, koji so pripomogli k razvoju društva, kakor z napredkom društva, tako tudi s prirejenim prvim občnim zborom sme odbor zadovoljen biti.

 Dalje v prilogi.

To se skoro povsod jednako godi in tolikrat se je to že videlo, a vender pri vsaki letni dobi ima ta razhod posebno od popoldnevne božje službe svojo zanimivost in človek bi moral biti popolnoma nevešč o naši beletristiki, ko bi se pri teh prizorih ne spominjal marsikaterega naših zaslužnih mož in Svetlinove Metike.

Dasiravno že utrujenega me je ta pogled tem bolj zanimal, ker se je ravno ob tem času tudi jelo jasiti, kar je lepo lego kraja in ob jednom tudi človeško fantazijo še bolj pouzdignilo. Proti jugozapadu jelo se je jasiti in spomnili smo se znancev, ki so baš ta dan po Nanosu lovili. Prepričan, da bi tovariše zanimalo videti kraje in ljudi, odprl sem svojo dvocevko najnovejšega sistema, vzel iz nje patrone pritisnil na zmet in daljnogled prve vrste bil je gotov. Pokazal sem tovarišem lepo število lovcev, še večje število psov, vse to na visokem vrhu okolu izdatnega ognja, po drevesih okrog pa obešenih mnogo srnjakov in srn, na skalo pa položenega ravnokar ustreljenega medveda. Jedno srno smo posebno dobro videli, menim da je bila ta za mitnico odločena, liki naši jedino zadacani sluki. Ta pogled nas je razveselil, podali smo v duhu tovarišem in znancem roke in prijatelji moji se niso mogli načuditi izvrstni iznajdbi pri moji puški.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 16. novembra.

Deželni zbor **koroski** je sklenil, da se bodo z deželnimi sredstvi podpirale posojilnice. Dajala se jim bodo posojila do 5000 gld. po 3½%. Snovanje posojilnic se bode pa podpiralo z doneskom 50 gld. Hock je pri tej priliki predlagal resolucijo, da bi se osnovala deželna hipotekarna banka. Njegova resolucija izročila se je gospodarskemu odseku v pretres.

Štajerski deželni zbor se je kakor koroski izrekel za prisilno zavarovanje in deželno zavarovalnico. Samo 12 poslancev se je izjavilo proti osnovi deželne zavarovalnice. Namestnik se je pa izjavil, da vlada že marljivo proučava to vprašanje. Poslanec Miha Vošnjak se je pa bil izrekel zlasti za prisilno zavarovanje proti toči.

Deželni zbor **češki** volil je nadravnateljem deželne banke gospoda poslanca Matuša. Ravnateljem je pa izvolil grofa Zedtwitza, grofa Černina, dr. Cernya, Rivnaca, dr. Herolda in Kaftana, za namestnike pa barona Kleista, grofa Vratislava, Adameka, in Srnca. — Dr. Riger dobil je od občinskega zastopa Semilskega v njegovem volilnem okraju sledeči dopis: „Mi izjavljamo, da ne najdemo dovolj besed, da bi mogli izraziti žalost svojo o tem, da so se našli poslanci češki, ki so o najsvetejših pravicah naroda češkega prešli na dnevni red, zlasti pa, da je baš naš zastopnik prevzel nehvaležno in nepatrijotično nalogo, da je zastopal razžaljeno utemeljenje tega predloga, ki vzbuja v narodu češkem najžalostnejše čute.“ — Druga občina tudi iz Riegrovega volilnega okraja je pa poslala dr. Gregu to le izjavo: „Za možato zagovarjanje češkega državnega prava izrekamo dr. Edvardu Gregu in drugim mladočeškim poslancem najsrčnejšo zahvalo, izjavljamo svoje obžalovanje dr. Riegru bivšemu zastopniku načela, da vsa moč izvira iz naroda. Dal se je zapeljati, da je prideval večjo važnost zastopnikom veleposestva nego zastopnikom naroda češkega. Z nevoljo zavračamo mi zastopniki kmetškega stanu izrek dr. Riegra, da je češkemu kmetu cena pšenice ljubše nego češko državno pravo.“

V **gališkem** deželnem zboru je bila predvčeraj huda debata zaradi verifikacije volitve grofa Wolanskega. Rusinski polanec Kulačkovskij je slikal jako živo nepostavnosti, ki so se godile pri tej volitvi. Vlada je z osemimi žandarmi in zapiranjem skušala pripraviti volilce, da bi volili poljskega kandidata. Ko se Rusini tako zatirajo se usiljuje jim misel, se li splača, toliko krvi in denarja žrtovati za državo. Vlada naj pomisli, je li v interesu države, da se tako prezirajo ustavne pravice. Vladni zastopnik je opravičeval vlado. Po njegovi trditvi okrajni glavar ni nikogar silil kako naj voli, temveč je le trpel nepravilno postopanje družih. Vladnemu zastopniku se dozdeva, da je to vse kaj drugega. Vladnemu zastopniku je odgovarjal Rusin Sičinskij. Ko je govorilo tudi nekaj Poljakov, se je volitev potrdila.

Deželna zbornica **šlezjski** in **solnograški** zaključila sta zborovanje.

Vnanje države.

Zbornica **francoska** je verifikovala že 360 poslancev in sklenila, da danes voli definitivno predsedništvo. Predsednikom bode najbrž voljen Floquet.

„Journal de St. Peterabourg“ dobil je iz Carigrada vest, da je **turški** sultan pomilostil vse Krečane, kateri so bili zaprti zaradi poslednje ustaje. Ruski list misli, da bode to napravilo na

Jeden tovarišev nam je potem izkazoval svojo puško tudi najnovejšega sistema, ki ima tako lastnost, da ob jednem naprej in nazaj strelja. Naše dvombe je s tem prestrigel, da je s strelom dokazal resnico svoje trditve. Prepričali smo se, da puška nazaj skoro gotoveje zadene nego naprej. Pogovarjali smo se potem še o fonografskih puškah in napotili se, ker nam je jelo patron pomanjkovati, proti domu, le prehitro je minol čas v prijazni sobi, okrog obilno obložene mize. Jeli smo kot poštene lovci, pili smo pa v miru brez zdravic. In vendar smo bili prav dobre volje, ko smo zapustili gostoljubno hišo in se poslovili od prijatelja, kateri se je nam bil pridružil in z nami vred oživel pri poštenu kaplji, katero je kratil le sveti Martin potem nihče več.

Do Kranja smo se srečno pripeljali. Samo jedenkrat so fantje zaukali, kar pa menim, da ni nam veljalo.

Ugajalo nam je v vagonu, da smo bili sami; vsak je po svoje razložil utrujene kosti in do Loke smo molčali.

Jeden izmed nas je sprožil besedo s tem, da je omenil, da pride v Loko novi župnik. Govorili smo potem o lepi legi tega mesta, o prijaznih prebivalcih in o mnogih poletnikih, zahajajočih v ta

Kreti najboljši upliv, ter bode mnogo koristilo Turčiji.

Govori se, da bode **Anglija** osnovala diplomatični zastop pri Vatikanu. Pogajanja o tem se baje že vrše. Papež bode poetem katoliškega škofa na Malti imenoval metropolitom in primasom vseh apostolskih misijonov in vikarjatov na angleških posestvih v Afriki.

Dopisi.

Iz Gradca 15. novembra. [Izv. dop.] Pač z zlatimi črkami zapisan bode 11. dan t. m. v zgodovinski knjigi akad. društ. „Triglava“, kajti oni dan praznoval je „Triglav“ in ž njim gotovo ves slovenski svet praznik, ki ga menda ne bo tako kmalu. — Zadel je namreč nekdanjega „Triglavskega“ uda, večletnega neumornega odbornika in predsednika g. Vladimira Žiteka izredna čast, da mu je Nj. Velečastvo milostivo, glede njegovih vsekozi odličnih studij dovolilo promocijo pod svojimi najvišjimi avspicijami.

Da dostojno posebnim načinom počastimo odlikovanca s posebnim načinom, skupilo se nas je preko 50 Slovencev, nekoliko Srbo-Hrvatov in za stopnikov družih slovanskih narodov v društveni čitalnici. Od tam se popeljemo slovesno v dvouprežnih kočijah, na čelu nam v četveroprežnem vozu predsednik „Triglava“ g. cand. iur. J. Fon, na univerzo.

Lepa vrsta voz nas je bila, šteli smo jih do 25 in Gradčani so kar tolpe postajali srpo in durno zreč na trobojnice preko naših prs! In neki tukajšnji listič res ni brez uzroka javkal, da naj nemško mesto zgubi svoj germanski značaj.

Ko se je promocija slovesnim načinom zvršila in ko je slavljenec cesarski namestnik baron Kübeck izročil primernim nagovorom diamanten prstan, znak cesarske milosti, zaorili so gromoviti „Slava“ in „Živio“ v promocijski dvorani, ki sicer ni navajena ravno takih izrazov naudušenja.

Hipoma se zdaj razvrste dijaki vseh slovanskih plemen na hodniku in stopnicah do vseučilišnih vrat v tesen špalir in ni bilo konca ne kraja pozdravljanja, čestitanja in naudušenih klicev od gotovo več kakor 300 slovanskih dijakov — najboljši dokaz, kako mnogo simpatij ima g. dr. V. Žitek med vsemi Slovani. Ko zasede g. slavljenec povabljen po gospodu predsedniku Fonu prvi voz zagrmil zopet iz 300 grl pred univerzo „Živio“, kakor ga še niso slišali Graški Nemci po svojih ulicah.

Popeljemo se nato v še daljši vrsti (pridružilo se nam je namreč še nekaj voz na univerzi) skoz najživahnije ulice „najbolj nemškega mesta“ v hotel Daniel na slavnostno sejo.

Ob 6½ uri odprli slavnostno sejo predsednik akad. društva „Triglava“ cand. iur. g. Josip Fon jedernatim govorom pojasnujoč pomen današnje slavnosti, ki jo praznuje „Triglav“ ravno v 15. letu svojega obstanka. Ob jednem iskrenimi besedami pozdravi slavljenca in izroča najsrčnejše čestitke slavljenčevemu očetu g. profesorju Žiteku na takem sinu! Potem kliče došlim gostom prisrčno: „Dobro došli!“ Živeli! Navzočni pa so bili sledeči gospodje: deželni poslanci: deželnega glavarja namestnik g. dr. A. Radey, dr. Jurtela, dr. Serbec, cesarski svetnik J. Jerman, državni in deželni poslanec M.

kraj, ki so živ dokaz, da je Škofjaloška jedno naj bolj priljubljenih letovišč.

Grajali smo pa, da se tamošnji fantje nekoliko preradi spoprimejo, dekleta pa prerade zaljubijo.

Pripoznali smo, seveda, da lepa dekleta napravijo fante korajžne in da se v korajžne fante dekleta rade zagledajo, potem pa poudarjali božjo in božjih namestnikov previdnost na zemlji, ki je za ta kraj izbrala dušnega pastirja, ki je pravi specialist proti surovosti pretepa in proti grehu nezakonske ljubezni. Rekli smo unisono: Ločani! od sedaj naprej boste brez madeža.

V Medvodah smo umolknili in zopet bi bili zadremali, da nista ustopila dva častnika, ki sta zasedla dva sedeža in nam prikrajšala prostor za naše utrujene ude. Imela sta svoje pogovore, mi smo pa sedeli in vsak svoje premišljevali in prišli bi bili v tej mirnosti najbrže do Ljubljane, da se ni postajal na Vižmarji kar mahoma predrugačila situacija.

Vratca se odpro in dva mlada, črno oblečena gospoda ustopita od desne strani, na kateri sta sedela tovariša obadva Ivana. Pogled je zadostil in obadva Ivana objeta sta bila od ustopivših gospodov. Toliko radosti, toliko resničnega veselja je le mogoče videti pri ljubljencih, ki so bili ločeni in se nenadoma zopet snidejo. Pogledovala sta me čast-

Vošnjak, dalje veleučeni g. profesor dr. Gr. Krek, prof. Hubad, med. dr. Neuberger itd. itd. oficijalno ste bili zastopani ak. društvo „Hrvatska“ in „Srbadija“.

Za tem napije predsednik Nj. Velečastvu, kojega milost nam je ravno povod, da se zbrani tukaj veselimo ter zakličemo trikratni „živel, Slava Mu“, kar je našlo posebno naudušen odmev pri zbranem omizji!

Zdaj poprime besedo g. drd. Josip Glaser ter govori prvo napitnico intimnemu prijatelju svojemu, slavljenecu tako ginljivimi, krepkimi in naudušenimi besedami, da so viharji valovi občega naudušenja komaj čez nekoliko minut malo plegli. — Nič manj ni elektrizoval g. drd. Rakež s svojim res v srce segajočim pozdravom sivolasega starčka, očeta odlikovančevega.

Vesetje in radost priklopili ste ze do vrhunca, v kar ni nemnogo pripomogel Triglavov pevski zbor pod imenitnim vodstvom g. cand. med. A. Švaba, ko se slavljenec sam vzdigne, in se ginjenim tresočim glasom iz dna svojega, danes prepolnega srca zahvali Vsem, ki ga danes tako časté in slavé. — „Nikdar ne bom pozabil zavetja, ki sem ga našel v društvu „Triglava“, nikdar ne bom pozabil, da sem Slovenec, — Slovan! Naudušen in najbolj primeren odgovor mu je dal zbor s pevanjem pesni „Hej Slovani!“ Bog poživi Slovana gosp. dr. Žiteka!

Nekoliko minut pozneje vzdigne „časo „naš“, s ponosom poudarjamo, naš gosp. prof. dr. Gr. Krek ter pregovori zlatá vredne besede, ko je tukaj „nekatarnikom“ v temeljih poudarek pač moram navajati: „Slavna gospoda! Srčno se mora človek veseliti videč v kakej slogi in vzajemnosti praznujejo danes ne samo Slovenci, ampak Slovani sploh velik slovenski praznik, tembolj se mora veseliti, ker drugod, pri domačem ognjišču tega ni —! Ni dolgo tega kar so začeli „nekatarniki“ tako nekako premišljeno, organizovano netiti ogenj domačega prepira, ki bo, ako bo tako rastel, kmalu okužil do zdaj zdravo telo slovenskega naroda. — Tisti „nekatarniki“ se v krvavem potu svojega obraza trudijo, da se kakor hitro le mogoče vzdiguje ponosen nerazrušljiv kitajski zid mej posvetnjaki in duhovniki, češ, potem bo vendar „vera“ varna ali vsaj „pešala ne bo“ —! Ravno izbirčni v svojih sredstvih ti ljudje pač niso, saj že se „ad maiorem dei gloriam!“ V svojej strasti napadajo najzaslužnejše može, narodnjake, ki so osiveli v boji za narodne naše svetinje, sploh menda ni varen nikdo pred njimi! Oni pač kalkujejo: E, liberalci so, in kot take jih moramo uničiti! Če so pa kaj tistemu narodnemu maliku“ žrtvovali, to ni prav nič posebnega pred našim menda samo „kaznujočim Bogom!“

Pometati hočejo ti ljudje po ulicah literarne Slovenije, češ bodite hvaležni, da vam toliko smeti s pota spravimo, a nazaj ne pogledajo, kjer njih stopinje in „metle“ a la „Rimski katolik“ do zdaj le čisti zrak onečiščajo. —

Res strašno težko je dandanes delovanje za narod, povsod le napadi, a nikjer hvaležnosti —! Pa vendar to nas nikdar ne sme motiti v delovanju za narod, za katerega moramo živeti in umreti!

nika, da bi jima bil pojasnil čuden dogodek toda mene so solze zalivale, in govoriti nesem mogel. In tudi častnika sta segla po robcih in si brisala solze, dasiravno si nesta vedela raztolmačiti ginljivega prizora. Stori sem to jaz in jima povedal, da ni dolgo tega in baš tedaj, ko so se vršile volitve na Kranjskem, so bili ti gospodje dva in dva najhujši si nasprotniki.

Toda hitro po volitvah in še bolj potem ko sta nastopila oba Ivana svoje dolovanje kot izvoljenca, izprevidela sta obadva črno oblečena in tonzurovana gospoda, kako je bilo, da sta izvoljena oba Ivana. Še bolj sta pojasnila gospoda sama, ki sta pravila, da jima niti jed niti pijača ni dišala več v mestu, da sta baš ta dan čutila nek nepremagljiv glas, ki je je gnal v Šentvid in na postajo v Vižmarje, kjer sta: O čudna pota in srečen slučaj! našla oba gospoda, katerima sta iz srca udana, kar se je vidno pokazalo o ginljivem prizoru brez besed.

Vlak je obstal; jaz sem si še jedenkrat obrišal oči in kar se je potem godilo že veste. Dostaviti mi je le še to, da zajec, katerega je Infalibilis direktno v Ljubljano poslal, še sedaj ni semkaj prišel. Boji se bržkone za svojo kožo, kajti zajčje kože se letos tukaj plačujejo po dva gold. jedna.

Latinus Biden.

Vse za narod, to naj bo gaslo vsakemu izmed nas skozi celo življenje. Še mnogo govoril je učeni gosp. profesor, o visokih solah, o značaji itd. ter nam marsikateri zlati nauk dal iz svojega življenja!

Nezaslišano naudušenje sledilo je govoru gosp. dr. Kreka! Kako pa tudi ne, saj je g. govornik govoril iz srca vsem, saj je omenjal najljubših želja ubogega Slovence — trpina —!

Iz izbornega govora g. dr. Srneca naj omenim le najvažnejše: „Ne malokrat se Slovenci razen Stajerske čudijo uspehom, ki jih mi zadnje čase dosežamo! Naša cela taktika sestoji iz dveh besed: Najstrožja disciplina v domačem taboru in poštenost proti vsakemu!“

Bog daj, da bi se tudi drugod jedenkrat po tem gaslu ravnali! Mnogo, mnogo napitnic sledilo je še, in veselje je bilo obče.

Ne morem si kaj, da ne bi iz množine vseh napitnic in zdravic omenil govora gosp. cesarskega svetnika Jermána, ki je na napitnico deželnim poslancem govoreno nekako tako-le odgovoril: „Gospóda! Malo nas je deželnih poslancev, a bilo nas je še manj! Nekdaj zastopala sta 400.000 stajerskih Slovencev cela dva poslanca! In kakó so Nemci ravnali s tema!! No sedaj je bolje in ako bi drugega nič ne bili dosegli, dosegli smo to, da smo manjšina, ki se ne more in ne smé več prezirati! Gospóda! Mi Slovenci nimamo historičnega prava, a imamo geografijo (burno odobravanje). Ta beseda mora biti program (nepopisno naudušenje!) — Pa kako ga uresničiti? Prvič se ne smemo oddaljiti od onega stvarilnega vira, ki nam še le moč daje, od ljudstva, in drugič, si moramo neumorno odgojati novih bojnikov za sveto našo stvar! A žali-bože, drugo točko uresničiti je nekako težko. Pred 40 leti bil sem tudi jaz član slovenskega akademičnega društva. — Ves svet je bil tačas poln — narodnjakov. — Množili so se kakor dandanes trtna uš — a žali-bože, trtna uš neče zginiti, tista „narodnjaška obilica“ ginjevala je pa kakor „kafra“ in zakaj? Radi žensk, gospodje! Slovenec navajen podložen biti, pokoril se je prav rad ženi Nemki ter se začel ogibati tistih „narodnih sanjarij“ kakor hudič križa —!

Tedaj gospodje častiti, za Boga Vas prosim, ako se mislite kedaj ženiti, izberite si narodnjakinjo, ki Vam ne bo kalila družbinskega življenja z nemščino in nemškimi otroki! (Občna veselost in burno odobravanje.)

Da bi se vender te zlate resnice držali narodnjaki, potem bi bilo pri nas drugače! Govorili so še državni poslanec gosp. M. Vošnjak, ki je v jedratih besedah spodbujal slovensko mladino k delavnemu in neutrudljivemu delovanju za narod. Ona ima stopiti v vrste boriteljev za svete narodne pravice, naj se že zdaj pripravlja na hud boj, v katerem mora biti slednjič zmaga naša.

Tako smo preživeli par lepih ur, mej sabo se nauduševaje in poučevaje, in marsikatero zrno usejano tisti večer od izkušenih mož v naše mlade deniške, za vse lepo goreča srca bo rodilo, upam obilo pravega „narodnega“ sadu!

Telegramov došlo je nad 36.

Domače stvari.

— (Dnevni red XIII. seje deželnega zbora kranjskega) v Ljubljani dne 18. nov. 1889. l. ob 10. uri dopoludne. 1. Branje zapisnika XII. deželno-zborske seje dne 15. novembra 1889, 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora gledé osuševalnih del v dolini Račenski. 4. Poročilo deželnega odbora o l. 1889. po povodnji, toči, mrazu, požarih ali na drug način prouzročenih škodah. 5. Poročilo deželnega odbora o zgradbi hudournikov in uravnavi reke Vipavske v varstvo Vipavske doline. 6. Poročilo deželnega odbora gledé določitve doneskov k troškom za preložitev ceste čez Bogenšperk. 7. Ustno poročilo upravnega odseka ob uravnavi zdravstvene službe v občinah. 8. Poročilo upravnega odseka o prošnji podobčine Vrhpolje, da bi se odcepila od Vipavske občine in ustanovila samostojna občina Vrhpolje. 9. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Novem mestu za ustanovitev deželne bolnice. 10. Poročilo finančnega odseka o zgradbi nove bolnice v Ljubljani. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o zgradbi bolnice za kužne bolezni v Ljubljani. 12. Ustno poročilo finančnega odseka o ustanovitvi strokovne šole za kovinsko obrt v Ljubljani. 13. Ustno poročilo

upravnega odseka o prošnji občin Turjak in Želimlje za uvrščenje nove ceste čez Pijavo Gorico med okrajne ceste. 14. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občin Turjak, Lužarje in Ulaka za uvrščenje občinske ceste Knaj-Karlovca mej okrajne ceste. 15. Poročilo upravnega odseka o načrtu zakona o povzdigi reje goveje živine.

— (Slovensko gledališče.) Jutri dne 17. t. m. predstavljala se bode zopet nova igra: Strijc bogatin. Veseloigra v petih dejanjih. Nemški spisala E. Heule; preložil Vekoslav Benkovič. Igra ta se je jako priljubila na nemških in slovanskih odrih in bode izvestno prijala tudi slovenskemu občinstvu.

— (Stara „Soča“) ogreva se za državno uniformo v šoli. Seveda, ker nam samo še te uniforme treba do popolne sreče.

— (Fran Erjavac,) nepozabni slovenski pisatelj, dobil je poslednjič nagrobni spomenik na Goriškem pokopališču Dne 24. oktobra t. l. prenesli so truplo ranjkega profesorja F. Erjavca in njegovega sedemletnega sina Milutina v poseben skupen grob v tako zvani gaj ali park na novem mestnem pokopališču. Vseh vrnih duš dan se je že vzdignil nad grobom krasen spomenik, ki se je postavil s prostovoljnimi doneski, ki so se pred leti v ta namen nabirali. Grob in spomenik obdaja do 4 metre dolga in nad dva metra široka železna ograja. Na grobu leži mogočna kamenita plošča, ki ima podobo pokrova od velike krste iz sivega marmorja. V zgornji grobovni vzdigujejo se trije veliki kamni jeden vrhu drugega in slednjič priprost veličasten križ, vse iz sivega marmorja. Tretji viši kamen, lepo obdelan in poglajen, nosi sledeči napis:

FRAN ERJAVEC

rojen 9. sept. 1834., umrl 13. jan. 1887.

Bil mož si cel in učenjak

In zvest domovju sin;

Dokler bo živ Sloven še kak,

Bo živel Tvoj spomin.

— (V Bakru) bila je v četrtek deželnozborska volitev. Izvoljen je zopet župnik Iv. Urpani s 6 glasovi večine.

— („Učiteljski Tovariš“) ima v 22. št. naslednjo vsebino: Poročilo deželnega odbora glede uravnave učiteljskih plač po javnih ljudskih šolah na Kranjskem. — Občni zbor „Narodne šole“. — Domača vzgoja. Piše Jakob Dimnik. — Svitoslav i Danica. — Domoznanstvo kranjske vojvodine. Spisal Iv. Lapajne. — Razpis nagrad. — Dopisi. — Premene pri učiteljstvu.

— (Grofica v možki obleki.) Šarlota Vay je v Budimpešto pisala tamošnjemu odvetniku Edmundu Hets-u pismo, ki je priobčeno v časniku „Pester Hirlap.“ Grofica ga iskreno prosi za pomoč. Svoje počenje imenuje „bedasto otročarijo,“ katere je bila zmožna le zavolj svoje napačne izgoje. Ona v pismu pripoveduje, da je bila 4. t. m. prijeta in v ječo vržena, kjer pogreša vsega komforta in trpi pomankanje. Nihče se je ne usmili. Še lastne hrane si ne more priskrbeti, ker je brez vseh pomočkov, in da še prav za prav obleke nema, ker je zdaj ne pustijo več v možki opravi, kar jo zelo peče. Hets-a prosi, naj gre v Novo Pešto k njeni sorodnici Emi E—y; tista naj v Celovec pride in denarja prinese. Če ga nema, naj pa grofične stvari prodá, ki so še v novi Pešti, zlasti dragoceno opravo njene pušilne izbe. Svoji, zdaj v Gyonu bivajoči materi si grofica Šarlota ne upa pisati. Ekscentrično dekle prosi odvetnika Hets-a, naj tudi on pride v Celovec, da jo bo zagovarjal. Grofica imenuje svoje življenje „sramotno tragikomedijo,“ katere naj bi bil že kmalu konec. Podpis na pismu se glasi: Gr. Sandor (Charlotte) Vay, Celovec, v ječi deželne sodnije.

— (Ne gre.) Kuharica jednega prvih hotelov v Celovcu hotela se je pretekli teden zaradi nesrečne ljubezni (ljubimec njen je star 18 let, kuharica pa 36 let) zastupiti. V nadi, da je zagrabila strup, izpije polno steklenico „Klostergeista,“ in potem mirno pričakuje v postelji konca svojemu življenju. Ko pa vidi, da ji izpiti strup neče iz sveta pomagati, beži iz postelje ter drvi v kopelno sobo, vleče se v banjo ter se hoče v istoj po vsej sili utopiti. Mej tem časom pa ji je šinil „Klostergeist“ v glavo, in ko v svoje pijanosti ne more več doseči pipe, da bi se z vodo zalila, obnemore in mirno zaspi. Kmalu potem našel jo je gospodar v banji spečo, krsti jo z mrzlo vodo ter jo tako srečno ozdravi strupa — in mlade bolezni njenega že precej starega srca.

— (Vabilo k veselici,) katero priredi „Narodna čitalnica“ v Kamniku v nedeljo 17. novembra 1889. leta na korist fondu za preuredbo odra. Vspored: „Poglavje I, II. in III.“ Veseloigra v jednom dejanji. Češki spisal G. Pfeiffer-Moravskij. 2. „To se bil jaz!“ Šaloigra v jednom dejanji; poslovenil Miroslav Vilhar. 3. Ples. Ustopnina navadna. — Preplačila se hvaležno vsprejmo. Začetek ob 7. uri zvečer. K tej veselici vabi najljubneje častite ude in goste odbor.

— (Pred porotno sodbo v Novem mestu) pridejo naslednje osebe: dne 18. novembra Reza Sterniša radi hudodelstva detomora; 19. Matija Bukovec radi hudodelstva uboja; 20. Miha Teropšič radi hudodelstva tatvine itd.; 22. Anton Hočevan radi hudodelstva težke telesne poškodbe in Golob Jože radi hudodelstva zažiga; 23. Magdalena Hutter radi hudodelstva zažiga.

— (V Laškem trgu) bil je v torek živahen semenj. Prignalo se je na semenj 1100 glav živine. Kupčija bila je dobra in se je mnogo prodalo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 15. novembra. Uradni list javlja, da je Milan samo zaradi tega semkaj došel, da je kralja Aleksandra obiskal.

Toulon 15. novembra. Novi pomorski minister zaukazal, da se vse ladije, ki so v delu, kar najpreje dodelaje.

Pulj 16. novembra. Pri slavnostnem obedu pripil pristaniški admiral Pitner na nemškega cesarja. Pruski princ Henrik odgovarjajoč rekel: Ako se dva močna in mogočna naroda združita v zvezo, ako si teh narodov vladarja podasta bratski roki, se jima ne more nihče zoperstaviti. Napil je na uzvišene in blagega avstrijskega cesarja.

Bukurest 16. novembra. Catargi dal ostavko, general Mano dobil naročilo, da sestavi kabinet.

Atene 16. novembra. Izvestje Hava-sovo: Šakir paša odstavljen, ker ni udušil punta turških polkov.

Rio Janeiro 16. novembra. Tukaj buknil ustanek, ki hoče vreči vladu in proglašiti republiko. Vojaštvo gospodar položaja. Ministerstvo odstopilo, ustanovila se je časna vlada, njej na čelu sta Dafonseco in Constant. Pomorskega ministra vojaki težko ranili.

Razne vesti.

* (O kralji Milanu) se čuje, da se je s kraljico vender poravnal in da se bode kraljica v Konak preselila. Vlada pripravlja zakonski načrt, po katerem se bode kralju Milanu določila dosmrtna dotacija s 300.000 franki na leto.

* (Ameriški cesar.) V Vadovicah v Galiciji pričela je včeraj kazenska obravnava proti 65 agentom za izseljevanje v Ameriko. Okrožno sodišče v Vadovicah obstoji šele dve leti in ni bilo za tako pravdo, v kateri je 65 zatožencev in nad 300 prič, pripravljeno. Ker so sodnijski prostori bili premali, najela se je na novo zgrajena telovadnica za 500 gld. in še 15 gold. na dan. Ker bo obravnava trajala nad dva meseca, bode telovadnica dobila lepo najemnino. V telovadnici obešena so in izložena vsa „corpora delicti“, zemljovid, plovni načrti, knjige agentov, platnene obleke, katere so morali izseljenci kot „ameriško obleko“ za drag denar kupovati. Tudi famozne ure ropotače (Wecker) ne manjka. Ta ura rabila je agentom kot telegraf, po katerem so ameriškega cesarja povpraševali, je li za poljskega Vojteha ali za Slovaka Miška onkraj „velike luže“ še kaj zemlje na prodaj. Tak telegram v Ameriko stal je samo šest goldinarjev, odgovor seveda tudi toliko.

Mnogolečna oparovanja. Proti slabosti želodca in pomirjanju slasti do jedi, svlohi pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od dražih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujo in želodce okrepčujočim vplivom. Cena škatelji 1 gld. Po poštnem povzetju razpošlji jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove pripravke z njega varstveno znamko in podpisom. 3 (55-15)

Pri izrednem napravljanju kisline, z uživanjem nekih živih prouzročene, nastaja pogostoma kré v želodec, ki nam napravlja velike bolečine. Proti temu se uspešno rabi, kakor tudi proti drugim slabostim želodca, dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi 205-III. Dobiva se v skoro vseh lekarnah. 4 (845-3)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-2)

„LJUBLJANSKI ZVON“
 za vse leto gld. 4.60; za pol leta
 gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

14. novembra.

Pri **Stonu**: Schneider iz Pulja. — Bellusich iz Kopr. — Stranski iz Nachoda. — Bartusch iz Trsta. — Löwinger iz Kaniže. — Warthol iz Ustja. — Brauner, Horak z Dunaja.

Pri **Mallé**: Urbančič, Supančič, Riedl, Fuchs z Dunaja. — Hofbauer, Glanzman iz Tržica. — p. Obereigner iz Snepka.

Pri **južnem kolodvoru**: Resch iz Gorice.

Pri **avstrijskem cesarju**: Lapajne iz Idriji. — Fajdiga iz Sodršice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. nov.	7. zjutraj	750.1 mm.	-4.0° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	750.1 mm.	5.2° C	brezv.	jas.	
	9. zvečer	751.1 mm.	-0.2° C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura 1.0°, za 2.8° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16 novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	včeraj	danes
Papirna renta	85.45	85.45	85.30
Srebrna renta	85.75	85.75	85.80
Zlata renta	109.20	109.20	108.45
5% marčna renta	100.60	100.60	100.70
Akcije narodne banke	924.—	924.—	925.—
Kreditne akcije	311.50	311.50	310.75
London	119.15	119.15	119.05
Srebro	—	—	—
Napol.	9.48 1/2	9.48 1/2	9.47
C. kr. cekini	5.67	5.67	5.66
Nemške marke	58.45	58.45	58.42 1/2
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	132	50
Državne srečke iz l. 1864	100	178	50
Ogerska zlata renta 4%	100	90	90
Ogerska papirna renta 5%	96	95	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	124	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	50	50
Kreditne srečke	100 gld.	185	—
Rudolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	145	—
Tramway-društ. velj 170 gld. a v.	222	75	75

PRI KATARU

sapnih organov, kašlj, nahodu, hripavosti in
 vratnih boleznih zdravnik opozarja na

OLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

KISELINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mle-

kom pomešana. (11—4)

Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči

upliv, posebno pospešuje razlizenje ter je v

takih slučajih poznana kot dobro zdravilo.

Načelnistvo užitninske zadruge v Zaticini

išče

3 izurjene dacarje

s plačo 600 gld. in 400 gld. in s prostim stanovanjem. Prošnje do 1. decembra 1889. Kavcije zahteva se od prvega 200 gld. in od drugih pa po 100 gld.

Sv. Rok, dne 15. novembra 1889.

Ivan Kristan,

(956—1)

načelnik.

! Za jesensko in zimsko sezono!

Nepremočljivo

rusko usnje!

Valjani škornji A 2 B 2 C 2 D 2

gld. 6.50 6.25 5.80 5.25

Valjani čevlji števil. 1 števil. 2 števil. 3

gld. 1.50 gld. 1.40 gld. 1.30

Valjani poddeli števil. 1 števil. 2 števil. 3

gld. 1.35 gld. 1.25 gld. 1.15

Gladki patent pitlingi od gld. 2.60 do gld. 3.50. —

Podplati kilo po gld. 1.20, 1.30, 1.40, 1.50, 1.60, 1.70

in vsakovrstno usnje pošilja jako po ceni s povzjetjem

po pošti in železnici (804—7)

JULIJ MOISES

v Ljubljani, na Prešernovem trgu h. št. 2

Gobe za jed

lepe bele kupuje v vsakej množini po naj-

višjih cenah

(936—2)

Alojzij Olifčič na Nemškem trgu.

**Občinski tajniki
 in druge inteligentne osebe,**

ki pridejo z občinstvom mnogo v dotiko, naj po-

vprašajo glede jako znatnega postranskega za-

služka, kateri se vedno večja in traja več let, pod:

„G. A. G. 1.867“ poste restante Gradec. (806—9)

**Srbske
 narodne pesmi**

o boju na Kosovem.

Iz zapuščine

Ivana Mohorčiča.

V Ljubljani.

Založil Dragotin Hribar. —

Tiskala „Narodna Tiskarna“

1889.

Knjižica bode gotovo vsa-

komu, ki se zanima za so-

brstvo Srbe in njih pesem,

dobro došla.

Dobiti je v „Narodni Ti-

skarni“ v Ljubljani za ceno

30 kr., po pošti 32 kr.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Najboljša

Brnska sukna

razpošilja po tovarniških

cenah

tovarniška zaloga sukna

SIEGEL-IMHOF

v Brnu.

Za elegantno

jesensko ali zimsko

moško obleko

zadosti je 1 odrezek v dol-

gosti 3-10 metra, to je 4 Dun.

vatl. 1 odrezek velja:

gl. 4.80 iz navadne

gl. 7.75 iz fine

gl. 10.50 iz jako fine

gl. 12.40 iz najfinejše

(621) pristne (19)

ovčje volne.

Nadalje so v največji izberi:

s svilu pretkana grebenasta

sukna, blago za ogrtice, pal-

merston in boy za zimsko

suknje, loden za lovec in

ekonome, peruvienne in to-

skung za salonske obleke, —

sukno za ženske obleke itd.

Za dobro blago in točno

dopolnilje se jamči.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Uzorec zastoj i franko.

Dober klavir

(Stutzflügel) bi rad kupil

(947—3)

Ernest Niederhofer v Ljubnem (Leoben).

Pristavnik (majer)

oženjen, zanesljiv, energičen, če mogoče večš pisanja, ki

zna sam voditi gospodarstvo ter se more izkazati o po-

rablivosti njegovi, **vsprejme se o Božiči.**

Vpraša naj se pri gospodu **F. Kolman-u, Marije**

Terezije cesta št. 10, pritično, na levo. (954—1)

25.000

parov moških vrhnih zimskih hlač iz izvrstnega debelega

Brnskega sukna se razproda po neverjetno nizkih cenah.

— Posestnik velike tovarne za moško obleko, ki se je pa

nehala zaradi nastalega požara, mora 25.000 hlač hitro spravi-

ti v denar, da plača upnike svoje, ter je mene poveril s

prodajo. Sklenilo se je torej par teh **popolnoma po**

najnovjši modli Dunajski najbolj narejenih,

brez vsega madeža, debelih, trdnih, gorkih in

dobrih (937—2)

zimskih moških vrhnih hlač

III. baže le po gld. 1.40

II. baže le po gld. 1.90

I. baže le po gld. 2.40

torej za tako ceno prodati, kolikor zasluži delavec, ki jih

naredi. Vsakateri dobi hlače, ki se mu dobro prilagajajo, če

naznani koračno dolgot in obseg trebuha. — Izjavim še,

da hlače nazaj vzamem, če ne odgovarjajo go-

renjim lastnostim. — V interesu častitih čitateljev tega

lista je, da hitro naročijo, ker pride slednji dan na stotine

naročil in vsaka stranka jih naroči najmanj 2, 5, 10 in več

hlač in bo zatorej velikanska zaloga kmalu razprodana. —

Razpošilja se proti povzetju ali pred ošiljati denarnega

zneska in naj se naročbe adresujejo na:

Kleider-Ausverkaufsmagazine von Apfel,

L. Fleischmarkt Nr. 8/71 in Wien.

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigarna v Ljubljani,

priporoča se za naročanje na vse v knjigotrstvu nahajajoče časopise in v snopiščih izhajajoča dela. Zlasti priporočanja vredne časopise:

Das Buch für Alle v 26 snopiščih à 18 kr. — **Illustrirte Chronik der Zeit** v 26 snopiščih po 15 kr. — **Illustrirte Romane aller Nationen** v 26 snopiščih à 12 kr. — **Ueber Land und Meer** izdaja v veliki folio v 26 snopiščih à 30 kr. — **Ueber Land und Meer**, izdaja v veliki osmerki v 13 snopiščih à 60 kr. — **Gartenlaube** v 14 snopiščih à 30 kr. — **Gartenlaube** v 52 tedenskih številkah gld. 4-40 na leto. — **Vom Fels zum Meer** v 13 snopiščih à 60 kr. — **Zur guten Stunde** v 14 mesečnih snopiščih à 50 kr. — **Zur guten Stunde** v 26 snopiščih à 25 kr. — **Illustrirte Welt** v 26 snopiščih à 18 kr. — **Bibliothek der Unterhaltung und des Wissens** v 13 snopiščih à 45 kr. — Poština na zunan se posebej zaračuni. (969-1)

F. S. Vilhar-jeve skladišče.

Dotiskana je baš tretja knjiga F. S. Vilhar-jevih glasbenih del. — Ta knjiga obsega na 96 straneh velikega formata 20 obširnih kompozicij različne vrste, med kojimi je mnogo glasovirskih skladb. — Knjiga je posvečena Njegovemu Visočanstvu NIKOLI I. ter se more zmatrati za najdovršenejšo publikacijo glasovitega skladatelja našega.

Dobiva se **jedino pri meni** za 2 gld. in 10 kr. za poštino.

556-6)

J. R. Milic-a tiskarna v Ljubljani.

Papir za cigarete LE GRIFFON je najboljši.

(849-9)

Jedino zalogo za Kranjsko imata gospoda Vaso Petričič in Anton Krisper.

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani

na Mestnem trgu poleg rotovža
priporoča

zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka.

Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinjenji, tiščanji od sedla in uprave, pri sušici itd., skratka pri vseh vnanjih boleznih in hibah.

Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim

navodom vred samo 4 gld.

SVARILO! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zjamčeni, če imajo imajo ime TRNKOCZY in našo varstveno znamko. Zoper ponarejanje istih se sodnijski postopa.

Vsa ta našeta zdravila se prava dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-jevi v Ljubljani

zraven rotovža

(790-5)

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

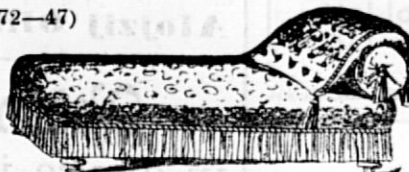
Tapecirar
in dekoratér.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekoratér.

(72-47)

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrirani cenik in vzorce blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je pripoznano dobro in brezhibno, kar gotovo pričra moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke

Št. 19.119.

(932-2)

Ustanove.

Za 1889. leto ima magistrat Ljubljanski podeliti sledeče ustanove:

- 1.) Jan. Bernardinijevo v znesku 80 gld. 35 kr.
- 2.) Jurij Thalmeinerjevo " " 86 " 26 "
- 3.) Jos. Jak. Schillingovo " " 73 " 50 "
- 4.) Jan. Jost. Weberjevo " " 82 " 52 "

do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so revne, poštenega obnašanja in so se letos omožile.

5.) Jan. Rik. Kraškovičev v znesku 75 gld. 60 kr. do katere ima pravico hči ubogega meščana, kmeta, rokodelca ali delavca Št. Peterske fare, ki se je letos omožila.

6.) Jak. Ant. Fancojevo v znesku 71 gld. 40 kr. do katere ima pravico uboga poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7.) Jos. Feliks Sinovo v znesku 48 gld. 30 kr. do katere imata pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane.

8.) II. Ant. Raabovo v znesku 200 gld. 04 kr. Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in pošt na udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ima pravico ubožna, dobro odgojena in že zaročena hči Ljubljanskega meščana po poroki.

9.) Jan. Nep. Kovačev v znesku 151 gld. 20 kr. katera se ima razdeliti med štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in uboštva neso sami krivi.

10.) Helene Valentinijeve v znesku 84 gld. — kr. katero je razdeliti med otroke v frančiškanski fari v Ljubljani rojene, ki nima starišev in še neso 15 let stari.

11.) Ustanovo za posle od neimenovanega dobrotnika v znesku 50 gld. 40 kr., katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove uložé naj se s potrebnimi prilogami vred pri tukajšnjem uradu

do 4. dne decembra 1889.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 4. novembra 1889.

Za čas stavbe

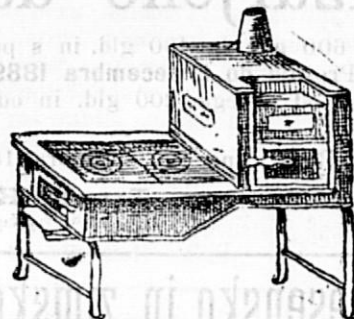
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (103-43)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Razglas.

Poskus, da bi se mali obrt v zadrugah ali zvezah udeleževal vojnega zalaganja, ni imel uspeha.

Da se pa ustreže željam in težnjam malih obrtvalcev, hoče c. kr. vojno ministerstvo z nova poskusiti in namerava v ta namen četrti del letne potrebe oblačilnih in opravnih predmetov iz usnja za sedaj samo za leto 1891 po posameznih malih obrtvalcih si pre-skrbeti.

Obširnejši pogoji za udeležitev pri tem zalaganji so navedeni v razglasu, priobčenem v popolnem obsegu v šte. 251 z dné 30. oktobra 1889 tega lista.

V Gradci, dne 14. oktobra 1889.

(866—2)

Od c. kr. intendance 3. voja.

Deželna lekarna

Pri Mariji Pomagaj
Ludovika Grečel-na
lekarja
v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

Prva in najstarejša
allopatična in homeopatična
lekarna na Kranjskem.

Zaloga zanesljivih tu- in inozemskih medicinsko-farmaceutičkih preparatov in specialitet.

Priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specialitet, in sicer:

Cvet za gušo in maža za gušo. — Lonček velja 20 kr.
Cvet za luskin je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam. — Cena steklenice z navodilom rabe 80 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem, najuspešnejše, najreelnejše in najsigurnejše sredstvo proti revmatizmu, trganju po udih, protinu, boleznim v križi, revmatičnemu zobobolju itd. izmed vseh do sedaj znanih sredstev te vrste. — Cena steklenice 50 kr.

Dorševo ribje olje Krohn-a in Comp. v Bergenu, najčistejša, najbolj sveža in najuplívnejša medicinska ribja mast, katero jedino zapisujejo zdravniki. Dobro sredstvo proti kašlju, posebno pri pljučnih boleznih, proti škrofeljnom pri otrocih, angleške bolezni, kroničnim izpuščajem kože itd. — Mala steklenica velja 50 kr., dvojno velika 90 kr.

Fijakarski prašek, znano zdravilo proti kašlju. — Cena škatljici 25 kr.
Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, proti revmatizmu in za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.

Grenko vino, tudi želodec krepilno vino imenovano, iz najzdravilnejših gorenjskih rastlin, izvrstno upliva pri vseh želodčnih boleznih, posebno pri pomanjkanju slasti do jedi, slabem želodci, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želodca. — Steklenica, ki drži 1/2 litra, z navodilom rabe velja le 80 kr.

Guarana-praški, zanesljivo sredstvo zoper migreno in jednostranski glavobol. — Cena škatljici z desetimi praški 50 kr.

Kapljice za bledice, dobro sredstvo proti pomanjkanju krvi. — Cena flakonu 40 kr.
Kapljice za odpravo krča, neprekosljive gledé zdravilne moči, nekaj kapljic na sladoru ali v kamilicnem čaji takoj ukroti krč. — Cena steklenici 36 kr.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, najboljše sredstvo za čiščenje krvi in mečilo. — Cena škatljici 21 kr., zavitku s 6 škatljicami in navodilom rabi 1 gld. 5 kr.

Kroglice za bledice dr. Blaud-a (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). — Škatljica velja 60 kr.

Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, las naredi mehke, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi. — Flakon 30 kr.

Ruska maža za ozeblino, do sedaj neprekosljivo sredstvo proti ozeblinam in zastaranim ozeblam, kakor tudi proti rudečemu nosu in obrazu. — Cena lončku 40 kr.

Sirup iz planinskih zelišč proti kašlju, hripavosti, prsnim in pljučnim boleznim itd. — Cena steklenici 50 kr.

Tinktura in obliž za kurja očesa za popolno odpravo kurjih oces, bradavic in trde kože. — Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred velja 40 kr., 1 obliž 40 kr.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las. — Cena steklenici 60 kr.

Univerzalni jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedi in zabasanju. — Cena škatljici z navodilom za rabo 35 kr.

Ustna voda dr. Duflos-a in dr. Heider-jev zobni prašek, prvi in najizvrstnejši sredstvi za ohranjenje zob in dlesna (nemata v sebi salicilne kisline, ki sicer pomaga, da zobje ne gnijo, pa uniči njih blesk). — 1 steklenica te izvrstne ustne vode velja 60 kr., 1 škatljica zobnega praška pa 30 kr.

Voda za čiščenje obraza, tudi voda za pege imenovana, ž njo se gotovo in popolnoma odpravijo vse nečistosti kože. — Cena steklenici z navodilom za rabo 80 kr.

Zobljana homeopatična zdravilna kava proti boleznim srca in živcev. — 1 zavitek s 1/4 kilo vsebine 25 kr.

Zobna pasta, odontomergma imenovana, v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatljica 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hager-ji ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr.

Zobne kapljice Litonove, proti revmatičnim zobnim bolečinam. — Steklenica z navodilom rabe velja 20 kr.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj proti vsakovrstnim boleznim želodca, proti pomanjkanju slasti do jedi, tiščanju v želodci, krču v želodci, motenju prebavljenja, koliki, sploh proti vsem boleznim, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega prebavljenja. — Cena steklenici 30 kr.

Železnato kineško vino za prebolele in slabotne otroke, katerim manjka krvi. — Cena 1 buteljki 1 gld. 20 kr.

Železnato salo iz kitovih jeter, nedosegljivo v uplivanju svojem na preživljanje in okrepčanje slabih otrok, katerim primanjkuje krvi. — Cena steklenici z navodilom rabe 60 kr.

Razen navedenih zdravilnih sredstev dobijo se zmirom v deželni lekarni „Pri Mariji Pomagaj“:

Medicinska mila, Pariški prašek za dame (bel in rudeč), **Poudre de Riz**, kadilni papir, kadilne svečke, **Potpourri** i. t. d. **Dr. Borchardt-ovo aromatično zeliščeno milo**, jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo (1 komad 35 kr.).

Ravno tako ima vedno v zalogi **razna obvezila**, kakor kem. čisto vato, karbolno vato, šarpije, jodoformgaze, guttapercha-papir, Billroth-ovega batista i. t. d.

Po pošti se razpošilja dvakrat na dan.

Filip Ticho v Brnu

Zelny trh št. 21, in Radnična ulice št. 17

pošilja po izvirnih tovarniških cenah: (819—7)

Valerijna flanela

v najlepših barvah in vzorcih, za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.80.

Barhant

v najfinejših izpeljavah za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.25.

Blago za ženske obleke nope-loden

v vseh barvah in progasto, jedna obleka (10 metrov) gld. 3.—.

Žensko sukno

dvojno široko, v najnovejših gladkih barvah, pa tudi progasto v zalogi, jedna obleka (10 metrov) gld. 7.50.

Blago za žensko obleko

najnovejše in najelegantnejše za žensko in zimsko sezono dvojno široko jedna obleka (10 metrov) gld. 5.—.

Zimsko ogrinjalo (Himalajsko)

čista volna, 10/11, dolgo gld. 3.75. (Le tako dolgo, dokler jih je še kaj!)

Rumburški oksfort

pristno barven

1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 4.50.
1 kos (30 Dunajskih vatlov) la gld. 6.50.

Rumburško statvino platno

3/4 široko, posebno pripravno za moško perilo.
1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 6.50.

Šifon

jako dobre baže, posebno za perilo za gospode, gospe in otroke, 90 cm. širok
1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 4.50, 5.50, 6.50, 7.50.

Domače platno

najboljše baže, kompletno, 30 Dunajskih vatlov
1 kos 3/4 gld. 4.50
1 kos 1/2 gld. 5.50

Ženske srajce

iz dobrega šifona ali močnega platna s čipkama.
kompletne velikosti, 6 kosov gld. 3.75

Zastor iz jute

turški uzorec, kompletna dolgot
1. baže gld. 3.50
2. baže gld. 2.50
Garnitura, 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt gld. 3.50

Pošilja se proti povzetju — Uzorci zastonj in franko.

Hitro in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.
Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi čeli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetosti, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krčih v želodci, pri prenapolnjenosti želodca z jedmi, zastinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravi kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po me prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjarsčini in francoščini, na pročelji pa natisneno moje zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“,
Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vilj. Mayr**, lekar; **Ludvik Grečel**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **U. pl. Trajkoczy**, lekar. V Postojni: **Fr. Baccaroloh**, lekar. V Kranji: **K. Savnik**, lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar; **Ferd. Haika**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Metliki: **Fran. Wach**, lekar. V Gorici: **G. Christofolletti**, lekar; **A. de Gironcoli**, lekar; **R. Kürner**, lekar; **G. B. Fontoni**, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznано:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vaeje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam orsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri zanohinici, če se roko ali nogo zvije, pri morskei mrtvi kosti, zoper revne čene oteklino, kronično unazetje v kolnih, rokah in ledih, zoper počne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, v rane oteklino.

Vse bule, oteklino in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(845—21)

SVARILLO! Ker se Praško univerzalno mazilo od vsi strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, npr. kako je rabiti, na rudečem papirju tiskan v devetih jezikih in so zavite v svečmoder karton, ki ima natisneno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno in zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Za jako kulantno likvidacijo in točno izplačilo škode, katero je dne 8. t. m. nam napravil ogenj v našem poslopi v Igrških ulicah števil. 8, čutimo se dolžne javno izrekat slavnemu c. kr. priv. **Assicurazioni Generali v Trstu** (zastopani v Ljubljani po gosp. C. Tagliapietra) našo najiskrenejšo zahvalo, in vsem, ki želé zavarovati se, priporočati ta zavod, ki je že dolgo na dobrem glasu.

V Ljubljani, dne 12. novembra 1889.

(955)

Bratje in sestre Seunig.

Solicitator

vsprejme se v notarski pisarni v stalno službo. Zahteva se lepa pisava, izurjenost v ekspedicijski in družni v področje sollicitatorja spadajočih opravilih ter stroga zanesljivost v vsakem obziru. Plača po dogovoru. Ponudbe in svedočebe naj se izročé upravništvu „Slovenskega Naroda“ do 22. t. m. (957—1)

ANTON KREJČI

Kongresni trg 8 v Zvezdi Kongresni trg 8

priporoča svojo veliko zalogo najfinjših

klobukov in čepic

za gospode in dečke

po najnižjih cenah; nadalje veliko zalogo vsakovrstne

kožuhovine

kakor najfinjše kožusne plašče in mufe za gospe, gosposke in potne kožuhe. (726—10)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zobozdravnik AVGUST SCHWEIGER

ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stanuje

(908—7)

v hotelu „Pri Maliči“, II. nadstropje, št. 23.

Nova neprekosljiva Pariška plomba, priznana od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter nadomesti v svojej trajnosti zlato plombo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kašljajočim otrokom

daje naj se „**Koroška Rimska studenčnica**“ („Kärntner Römer-Quelle“) — varstvena znamka „Planinka“ — z ogetim mlekom ali sladkorjem pomešana.

Prodaja jo v Ljubljani **M. E. Supan.** (425—3)

FILIP TICHON

Brno, Zelný trh 27

razpošilja

sukna

iz c. kr. priv. tovarn proti povzetju za elegantno jesensko in zimsko obleko, in sicer:

1 odrezek m 3-10 blaga za obleko, zadosti za celo moško obleko, dobre baže za samo . . . gl. 5.—

1 odr. m 3-10, fine baže, za samo . . . 7.—

1 odr. m 3-10, najfinjše baže, za samo . . . 12.—

1 odrezek m 2-10 blaga za zimsko obleko, za zimsko suknjo zadosti, čista volna . . . 6.—

1 odrezek m 3-10 črnega sukna, čista volna, zadosti za celo salonsko obleko . . . 9.— (761-9)

Uzorci zastoj in franko.

Pobratimi.

Roman.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 1 gold. 20 kr. (s počtno vred).

Svoji

k

svojim!

Veseloigra v 1 dejanji.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 30 kr. (s počtno vred).

Obe knjigi dobivata se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani in pri knjigo-tržcih.

Stekleniške kapice

lepo narejene pošlje takoj jedina slovanska tovarna **A. Mašek-a v Klatovu.** (945—3)

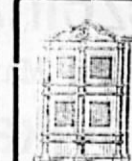
Jako važno!

Za večdnega mojega tukajšnjega bivanja si usojam naznanjati visokemu plemstvu in p. n. občinstvu, da v interesu domače obrtništve svetne in cerkvene predmete posnemljam in v ta namen po najvišjih cenah plačujem stare dragotine, kovinske posode vsake vrste, orožje, preproge, pohištje, potem čipke, pahljače, nakit in sploh vsakovrstne dragotine i. t. d.

Josip Urban Frey

v hotelu „Pri Slonu“.

Za dopisovanja v Ljubljani in zunaj Ljubljane se uljudno prosi. (958—1)

Proti ognju varne blagajnice in kasete po ceni in najsolidnejše narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane. Založnik vseh avstro-ogerskih železnice, poštne hranišnice itd. Odlikovan od Nj. c. kr. velečastva z veliko zlato svetinjo za umetnost, znanost in industrijo. (8—49)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Straussengasse 17.

(928-1)

Kdor dvomi

katero izmed mnogih napovedanih zdravil za bolezen njegovo najbolje ugaja, piše naj takoj dopisnico na Richterjevo zalogo v Lipsiji in zahteva ilustrovanjo knjige „Krankenfreund“. Pritiskane zahvale dokazujejo, da jih je na tisoče ne le izognilo se nepotrebnih denarnih izdaj, temveč našlo zaželeno zdravje, ko so se ravno po dobrih svetih te male knjige. Pošlje se zastoj.

Bolezni želodca

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zaprtje, vodenica in kronična driska zdravi se najuspešneje s

Piccoli-jevo

„Esenco za želodec“, koja je tudi izvrstno sredstvo proti glitam. (82-11)

Pošilja jo izdelovatelj lekarnar **G. PICCOLI** v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti pošt. povzetju.

Varstvena znamka.

NOVA PESMARICA.

Zbirka najbolj znanih slovenskih, hrvatskih, srbskih, bolgarskih, čeških, poljskih in ruskih pesnj.

Sestavil

Ivan Zeleznikar.

Založil

Dragotin Hribar.

Cena: Mehko vezani 80 kr., s pošto 10 kr. več. Elegantno vezani 1 gl. 20 kr., s pošto 1 gl. 30 kr.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani. — Naroča se pa lahko tudi v vsaki bukvarni.

Radenska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehur-nim boleznim, kamenu v mehurju, protinu, dalje proti boleznim v želodci, mokril, dolgotraj-nemu kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Pokusil doktorjev: Garrod, Biswanger, Cantani, Ure so dokazali, da ima ogljenokisli litij največjo raztopilno moč pri sečnokislinskih izločkih, iz česar se sklepa na naj-ugodnejše natrijeve Radenske kisla vode.

Kot tani, Ure so dokazali, da ima ogljenokisli litij največjo raztopilno moč pri sečnokislinskih izločkih, iz česar se sklepa na naj-ugodnejše natrijeve Radenske kisla vode.

okrepčujoča pijača z vinom ali sadnimi sokli in sladkorjem pomešana, je Radenska voda v obče priljubljena.

Radenska kisla voda, ob vznožji Slovenskih gor, ne zamjenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kisla voda stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vender se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se že pogubi in razkadi, kakor hitro se steklenica odmaši. (264—31)

Zaloga Radenske kisla vode pri **F. Plautz-1** in **M. Kastner-ji** v Ljubljani.

Kranjske klobase

narejene le iz prašičevega mesa.

Slednji dan sveže.

Cervelat, hrenovke, Frankobrodske in Dunajsko Novomeške klobasice, pečenice, krvave in jetrne klobase in želodeci (Presswürste). — Domače dobro prekajene gnjati à la Gradec, s kožo kilo po 86 kr., brez kože kilo po 72 kr., zvite gnjati kilo po 90 kr. — Okajen mizen špeh, špeh za navlečenje in paprikovan špeh.

Salami lastnega izdelka.

Najfinejše cesarsko meso.

Povojen goveji in prašičev jezik, sveža mlada prasetina, kakor tudi

goveje meso.

Plučna pečenka in roastbeef le od pitanih volov

ob vsakem času.

Radovoljno vsprejemajo se tudi naročila na divjačino. V zalogi so veliki štajerski zajci, komad po 1 gl. 30 kr., jarebice in fasan po najnižjih cenah. (935—2)

Vnanje naročbe se točno izvrše po poštnem povzetju.

Za mnogobrojne naročbe priporoča se

z velespoštovanjem

Karol Počivaunik

mesar in sušilec

(poprej Ana Schulz) v lastni hiši Sv. Petra cesta št. 9.